

ROMANO KHER

RÓMSKY DOM

www.romanokher.eu

romanokher7@gmail.com

Košická 36, 821 08 Bratislava

Mobil: +421 907 639 961

Výsledky mediálnej analýzy o Rómoch
Projekt: *Rómske dokumentačné a informačné centrum*
9. 12. 2014

Médiá zobrazujú Rómov stereotypne a často anonymne

Je bez vzdelania, chudobný, má veľa detí, je odkázaný na pomoc štátu a oveľa častejšie pácha kriminalitu ako príslušník väčšinového obyvateľstva. Tak v očiach majority často vyzerajú Rómovia, pričom na ich stereotypnom obraze majú svoj podiel aj niektoré médiá. Potvrdila to aj analýza občianskeho združenia Romano kher – Rómsky dom v spolupráci so spoločnosťou NEWTON Media.

Stereotypy a predsudky využíva hlavne bulvár

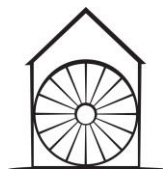
Z takmer 900 analyzovaných príspevkov vyplýva, že niektorí novinári stále pozerajú na Rómov ako na samostatnú skupinu, a nie ako na súčasť slovenskej spoločnosti. Dokazuje to prístup k respondentom aj uvádzanie etnika pri viacerých príspevkoch. „*Napriek tomu, že ochrancovia ľudských práv upozorňujú novinárov, aby sa vyhýbali zbytočnému zdôrazňovaniu etnicity, ešte stále sa vyskytujú príspevky, v ktorých toto pravidlo novinári nedodržiajú. Najmä redaktori bulváru si uvedomujú, že pojem Róm v nadpise predáva článok,*“ komentuje výsledky analýzy Agnes Horváthová, štatutárna zástupkyňa OZ Rómsky dom.

Napriek zlepšeniu pokrývania tejto témy obsahovalo vyše sto príspevkov stereotypy a predsudky. Najčastejšie sú Rómovia zobrazovaní ako kriminálne živly, nasledujú sociálne stereotypy o zneužívaní sociálnych dávok aj stereotypy o bývaní, kedy sú Rómovia označení za tých, ktorí pravidelne ničia svoje obydlia či žijú v nevyhovujúcich podmienkach. Najviac stereotypne pritom informuje televízne spravodajstvo a bulvárne spravodajské portály. Televízie takisto najmenej citlivo pristupujú k respondentom – často nevhodné otázky dávajú Rómom, ktorí s mediálnou komunikáciou nikdy neprišli do styku.

V témach prevažovala kriminalita

Analýza potvrdila údaje z predchádzajúcich štúdií v tom, že väčšina príspevkov o Rómoch v médiách je o kriminalite; v sledovanom období to bolo vyše 13 % príspevkov. O Rómoch sa písalo aj v súvislosti s politikou (najmä počas komunálnych volieb v súvislosti s kupovaním hlasov) či kultúrou a otázkou bývania. Úspešným rómskym projektom, integrácií, či obhajobe Rómov sa venovalo 12 % zo sledovaných príspevkov.

Práve integrovaní Rómovia by mali byť podľa Rómskeho domu častejšie zobrazovaní v médiách. Podľa Atlasu rómskych komunit pritom v rozptyle medzi majoritným obyvateľstvom žije 46,5 % Rómov. Médiá venujú väčšiu pozornosť Rómom žijúcim v segregovaných osadách (20 % príspevkov)

ROMANO KHER

RÓMSKY DOM

www.romanokher.eu

romanokher7@gmail.com

Košická 36, 821 08 Bratislava

Mobil: +421 907 639 961

a v oddelených štvrtiach miest (9 % príspevkov). Integrovaným Rómom boli venované len 2 % zo sledovaných príspevkov.

Rómovia sú v médiách anonymní

Samotní Rómovia v 39 % prípadov nedostali priestor na vyjadrenie, aj keď sa ich mediálne výstupy priamo týkali. V príspevkoch, v ktorých mal Róm možnosť vyjadriť sa, ostal často v anonymite (31 %) alebo ho uviedli len pod krstným menom (5 %). Najmä televízie označujú v príspevkoch oslovených Rómov napríklad názvami ako osadník či obyvateľ kolónie, pričom sa vyskytli aj také príspevky, v ktorých uvádzali všetkých ostatných respondentov celým menom a priezviskom.

Ak sa k téme nevyjadrili dotknutí Rómovia, často (29 %) sa novinári obracali na rómskeho splnomocnenca Petra Polláka. „*Nie je objektívne, aby sa splnomocnenec vlády musel vyjadrovať ku všetkému, čo sa týka Rómov a aby zaujímal svoje stanovisko ku každodenným životným potrebám ľudí i k výnimočným udalostiam. Odzrkadľuje to aj slabú vôľu ďalších politikov angažovať sa v prospech Rómov,*“ doplnila Agnes Horváthová. Novinári by podľa nej mali využívať aj názory odborníkov z vedeckých inštitúcií, zodpovedných pracovníkov štátnej správy, predstaviteľov samospráv, či odborníkov z mimovládnych neziskových organizácií, ktoré sa téme venujú.

Napriek tomu, že novinári často využívajú stereotypy, len 4 % analyzovaných príspevkov priamo podnecovali nenávisť na základe etnického pôvodu. Novinári tiež podľa Agnes Horváthovej upúšťajú od používania hanlivého označenia Cigán, aj keď názov Rómovia nahrádzujú výrazmi osadníci či neprispôsobiví občania.

Romano kher – Rómsky dom v spolupráci s agentúrou NEWTON Media sledovali v období 1. júla až 30. novembra 899 príspevkov. Vzorku médií tvorili denníky SME, Pravda, Hospodárske noviny, Plus jeden deň a Nový Čas, webové portály aktualne.sk, pluska.sk a topky.sk a hlavné spravodajstvo televíznych staníc TV Markíza (Televízne noviny o 19:00); TV JOJ (Krimi noviny o 19:00 a Veľké noviny o 19:30), TA3 (Hlavné správy o 18:30) a Jednotky (Správy RTVS o 19:00).

Kontaktná osoba:

*Agnes Horváthová
Romano kher - Rómsky dom
Baštová 5, Bratislava
Tel: 0907/639 961*